

TRADING CONCEPT ตอน มาฆ่าหังษทินกะอะ

โลกนี้ไม่มี...อะไรแน่นอน คำพูดนี้ ดูเหมือนเป็นความจริงที่ปฏิเสธไม่ได้ ทั้งที่ธรรมชาติของมนุษย์ เราชอบสิ่งที่คาดการณ์ได้ ควบคุมได้ แต่กลับต้องทนอยู่กับความไม่แน่นอน มาตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษ

กว่า 200,000 ปีที่แล้ว ที่สายพันธุ์โฮโม ต้องทนอยู่กับลมพายุ แสงแดด ห่าฝน และสายฟ้า ที่ควบคุมไม่ได้ ไม่รู้ที่มาที่ไป

เมื่อ **Homo Sapiens** (แปลว่า ผู้รู้) ได้อุบัติขึ้น จึงเริ่มหาคำอธิบายให้กับสิ่งที่อาบอบอบอบไม่ได้เหล่านั้น เกิดเป็นความเชื่อเรื่องเทพเจ้า พ่อมดหมอผี พิธีกรรม รวมไปถึงแนวคิดทางศาสนา

และล่าสุดไม่กี่ร้อยปีก่อน การมาถึงของแนวคิดวิทยาศาสตร์ ก็เปลี่ยนโฉมโลกไปตลอดกาล ความลับเบื้องหลังของสิ่งไม่แน่นอนเหล่านั้น ถูกเปิดเผย เมื่อใดฝนจะตก สายลมจะพัดแรงและไปทิศทางไหน แสงแดดจะดับวันใด กลายเป็นสิ่งที่คาดการณ์ได้ จากการเรียนรู้ ผ่านการสำรวจ การทดลอง จนเกิดเป็นองค์ความรู้ชุดใหญ่ในโลก

กว่า...วิทยาศาสตร์ที่เราเรียนรู้กันนั้น เป็นการใช้ความรู้จากการสำรวจ มาทำนายเหตุการณ์ในอนาคต...ใช่ครับ เรากำลังใช้ความรู้จากเหตุการณ์ในอดีต เพื่อคาดการณ์อนาคต

ปัญหาของวิทยาศาสตร์

ขอเล่าเรื่องตลกเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เอาเป็นการเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกา ก็แล้วกันครับ ส่วนของไทยเดี่ยวจะไม่ตก

ปี 1788 เลือกตั้งครั้งแรก... ถ้ามียกย่องในช่วงใดๆ ในประวัติศาสตร์ของชาติอเมริกา ย่อมไม่เคยเจอช่วงไหนที่มีประธานาธิบดีมาก่อนหน้านั้นเลย ดังนั้นจากการสำรวจโอกาสมีประธานาธิบดีจึงเป็น 0 แต่สุดท้าย เราก็ได้ **George Washington** เป็นประธานาธิบดีคนแรก

ปี 1840 เลือกประธานาธิบดีคนที่ 9... ก่อนเลือก เราไม่เคยเจอใครใน 8

คนก่อนหน้า ที่ได้รับเลือกขณะที่มีอายุเกิน 65 ปี แม้สักคนเดียวเลย หรืออาจกล่าวได้ว่า โอกาสพบประธานาธิบดีที่อายุเกิน 65 ปีเป็น 0 แต่สุดท้าย ก็ได้ **William H. Harrison** ผู้มีอายุ 67 ปีขึ้นมาเป็นประธานาธิบดี

ปี 1940 152 ปี หลังการเลือกตั้งครั้งแรก ไม่เคยมีใครได้รับเลือกตั้ง 3 สมัยแม้แต่คนเดียว แต่สุดท้าย **Franklin D. Roosevelt** ก็ทำได้

พอทำนี้ดีกว่า เพราะเรื่องใหม่ๆ แบบนี้เกิดแทบทุกรอบครับ

มันสำคัญอย่างไร ลองมาเรื่องใกล้ตัวอย่างตลาดหุ้นบ้าง

ลองมอง **SET Index** ตั้งแต่เปิดตลาดในปี 2518

ช่วง 3 ปีแรก ตามประวัติมีการย่อตัวลงแรงๆ 2 ครั้ง ที่ 23.6% และ 14.1% จากจุดสูงสุด

หากเราดูกราฟย้อนหลัง ตอนปี 2522 ที่ดัชนีย่อจาก 266.19 จุด ลงมาเหลือ 200 จุด หรือลดลง 25% ก็ยังเป็นระดับราคาที่น่าเข้าไปรับ เพราะตามสถิติแล้วตลาดไม่เคยลงมามากกว่านี้ แต่เชื่อไหมหากใครทำแบบนั้น **ต้องติดหุ้นต่อไปอีก 3 ปีและค้นพบว่าตลาดลงไปได้ถึง 102 จุด และขาดทุนไปราวๆ 50%** (รวมๆ แล้วตลาดลงจากยอดสุดราว 61.7%)

วันที่ตลาดเป็นหมูน้อยอายุ 18 ดัชนีลงจาก 1789.16 จุด ลงมาแถวๆ 700 จุด ตลอด 18 ฝน 18 นวนที่ผ่านมา ไม่เคยมีครั้งไหนเลยที่ตลาดย่อกว่า 62% ดังนั้นก็เป็นแนวรับที่น่าสนใจอีกเช่นเคย แต่ความจริงคือ ใครเข้าไปรับไว้ต้อง **เจอโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ในชีวิต** เพราะต้องขาดทุนถึง 70% เลยทีเดียว (ดัชนีใช้เวลาอีก 4 ปี ลงต่อไปเกือบๆ ถึง 200 จุด)

เห็นแล้วนะครับว่า ประโยคที่ว่า **“เป็นไปไม่ได้ มันไม่เคยเกิด”** หรือ **“โดยทั่วไป ตลาดจะ...”** มันน่ากลัวและทำร้ายเราได้ขนาดไหน

จากข้อมูลนี้ สรุปได้ว่า **สิ่งที่เราไม่เคยเห็น หรือไม่เคยเกิดขึ้นนั้น ไม่ได้แปลว่า...มันจะเกิดขึ้นไม่ได้**

การวิเคราะห์ตามแบบวิทยาศาสตร์จึงมีช่องโหว่ตรงนี้ แนวคิดนี้มาโด่งดังจากความเชื่อของคนยุโรปที่ว่า...หงษ์ในโลกนั้นมีสิ่ว...เพราะ ไม่ว่าไปที่ไหนในยุโรป หากพบหงษ์ก็จะมีสิ่วเสมอ ความเชื่อเช่นนี้ฝังรากลึกในใจชาวยุโรปตั้งแต่เด็กยันคนแก่แม่เฒ่า จนกระทั่งวันหนึ่งในปี 1697 เหตุการณ์ที่ทวีปออสเตรเลีย ก็กระเือนข้ามไปกระตุ้นความเชื่อมั่นของชาวยุโรปทั้งทวีปจนแทบไม่มีชั้นดี เมื่อนักสำรวจชาวดัตช์ ไปพบหงษ์สีดำที่นั่น

สิ่งที่เกิดยาก ไม่คิดว่ามี ไม่คิดว่าเป็นไปได้ บางครั้งพอเกิดอาจไม่ใช่แค่สร้างความประหลาดใจเท่านั้น มันอาจสร้างความเสียหายที่รุนแรงจนเกินคาดเดา เพราะไม่มีใครได้เตรียมการรับมือไว้ก่อน เราเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า **Black Swan theory**

สิ่งนี้ซ่อนอยู่ในเรื่องต่างๆ ทั้งชีวิตประจำวันและการลงทุน ทำให้การมองโลกของเราบิดเบี้ยว ไม่ครบถ้วน **การวิเคราะห์ การคาดการณ์** **ทิศทางราคาหุ้นผิดพลาด** จากโมเดลเก่าๆ ที่สะสมอยู่ของแต่ละคน

วิธีลดผลจาก Black Swan

วิธีสำคัญที่จะช่วยลด **Black Swan** เพื่อช่วยปกป้องพอร์ตของเรา ก็คือ

1. ข่าหยัง

ลองนึกภาพเราเป็นสัตว์น่ารักๆ สัตว์ มีคนเลี้ยง คอยให้อาหาร อบน้ำ แปรงขน ดูแลเราอย่างดี จนเรารู้สึกคนเลี้ยงคนนี้น่ารัก แต่แล้ววันหนึ่งคนเลี้ยงแสนดีคนนี้ กลับลงมือฆ่าเราอย่างเลือดเย็น...นี่คือเหตุการณ์ **Black Swan** ที่หากเรามอง ย้อนกลับไปถึงแต่วันแรกที่เกิด...จนวันเมื่อวาน ไม่มีทางเลยที่ เราจะคิดถึงโศกนาฏกรรมอันโหดร้าย ที่กระชากอารมณ์เราขนาดนี้

แต่หากถอยมามองในมุมที่เราเป็นคนเลี้ยง เราทำสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้ เพื่อให้ตัวเราพร้อมรับมือได้กับในวันจบคุณพระเจ้า ดังนั้นเมื่อถึงวันที่ต้องฆ่า ก็

มีได้ถือว่าเป็น **Black Swan** เพราะไม่มีอะไรน่าประหลาดใจเลย

วิธีการไล่ล่าข่าหยัง ก็คือ การหมั่นหาความรู้ใหม่ๆ เปิดโลกทัศน์ **เพิ่มเติมให้ตนเองอยู่เสมอ** อย่ารีรอให้เรื่องนั้นเกิดกับเราแบบไม่รู้ตัว ยิ่งเราข่าหยังได้เร็ว เราก็จะปลอดภัยจากหงษ์ตัวนั้น และหากข่าหยังได้มากตัวเท่าไร เหตุการณ์ไม่คาดฝันที่จะทำลายเราก็จะลดลงเท่านั้น

คำคมเขียนหุ่น

เชอเรน เคียร์เคกอร์ด (Soren A. Kierkegaard)

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยข้อมูลเท่าที่ปรากฏและเชื่อว่าเป็นที่น่าเชื่อถือได้แต่ไม่ถือเป็นการยืนยันความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ โดยบริษัทหลักทรัพย์ ยูโอบี เคย์ ฮียน (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ผู้จัดทำขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงความเห็นหรือประมาณการณั้ต่างๆที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน โดยไม่ได้เป็นการชี้นำชักชวนให้นักลงทุนทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือตราสารทางการเงินใดๆ ที่ปรากฏในรายงาน

2. เตรียมพร้อมอยู่เสมอ

ห้ามชะล่าใจ ต้องเตรียมความพร้อมสำหรับเหตุการณ์ร้ายๆ ชนิดที่เราที่แทบไม่อาจจินตนาการได้

โดยเฉพาะโลกการลงทุน ที่รูปแบบผลตอบแทนมีการกระจายตัวแบบโค้งระฆังคว่ำ (Normal Distribution) แม้โอกาสเกิดผลตอบแทนที่ปลายหางทั้งสองของโค้งระฆังคว่ำมีน้อยมากจริงๆ จนแทบพูดได้ว่าไม่มีโอกาสเกิด

แต่หากเกิดเมื่อใด...มันอาจสร้างผลตอบแทนที่ตึงใจหาย หรือร้ายจนใจแทบขาดก็เป็นได้ ของแบบนี้เตรียมกันไว้ดีกว่าแก้ครับ

3. ปรับ Eyeball Search

ทุกวันที่ มีสิ่งเร้ารอบตัวเข้ามามากมายเกินกว่าสมองจะประมวลผลได้หมด โดยเฉพาะทางตา สมองจึงเลือกทางลัดเลือกรับ และให้ความสำคัญกับบางสิ่งเท่านั้น ซึ่งเรียกว่า Eyeball Search

อย่างที่เราว่าแต่ต้นมนุษย์ชอบความแน่นอน จะรู้สึกปลอดภัย สบายใจเมื่ออยู่กับสิ่งที่แน่นอนคาดเดาได้

คราวนี้ ลองเดาครับ ตาของเรา มักมองหาสิ่งไหน...
อ่าน...หนังสือเรียนเล่มหนาๆ หรือ ตัวหนังสือใหญ่ๆ บนป้ายโฆษณา
ตอบคำถาม ชิงรางวัล...โจทย์แคลคูลัสขั้นสูง หรือ ปัญหาเซิร์ฟ
พูดคุยกับ...อาจารย์ ดร. มหาลัย หรือ เพื่อนที่เรียนชั้นเดียวกัน
ปรึกษากับ...นักลงทุนสายกราฟ หรือ สายพื้นฐาน

กันว่าตัวเลือกไหน ทำให้รู้สึกผ่อนคลาย สบายใจกว่ากัน
คราวนี้ลองย้อนอีกครั้ง กันว่าตัวเลือกไหนที่ทำให้เรามีโอกาสข่าหยังได้มากกว่ากัน...เราควรปรับ Eyeball Search อยู่เสมอเพราะทางที่เราชอบกับทางที่ควรเลือก มักไม่เหมือนกัน...จารย์ดี

“ 2 กับดักที่ยิ่งใหญ่ในชีวิต...

× เชื่อในสิ่งที่ไม่เป็นจริง

× ปฏิเสธที่จะยอมรับความจริง”

“There are two ways to be fooled. One is to believe what isn't true; the other is to refuse to accept what is true.”